

A komáromi hajógyár munkásai tanulni és fejlődni akarnak . . .

Aki hosszabb idő óta nem járt Komáromban, nem akar hinni szeméinek, amikor eléje tárul az új hajógyár épülete és a többi nagyvonalú építkezés. Műszakváltás van éppen, a dolgozók tödülnek ki az üzemből, feltűnően sok nő van közöttük.

A komáromi új hajógyár büszkesége egész országunknak, különösen büszkesége a délszlaváknak magyar dolgozóknak. Az új hajógyár megváltoztatja Komárom és vidékének arculatát, de megváltoztatja a komáromi dolgozók arculatát is. Hihetetlen rövid idő alatt épült fel az új gyár és az építkezés széles alapokon folytatódik tovább Szocialista építésünk egyik leg-szebb eredménye ez az üzem, amely a Szatmári nemzetiségi politika eredményeként munkát biztosít az ott élő valamennyi dolgozónak, nemzetiségre való tekintet nélkül és megadja alapfeltételeit a gazdasági és kulturális fejlődésüknek.

A komáromi és a Komárom környéki magyar dolgozókat büszkeséggel tölti el az a tudat, hogy ebben a gyárban dolgoznak, és becsületes munkájukkal hozzájárulnak hazánk szocialista építéséhez.

A hatalmas hangárba lépünk. A munka magával ragadó irama és a levegőben gyors létemben közlekedő daruk olyan szívzorongató érzéssel töltik el a látogatót, mintha akrobata mutatványokat figyelné. Ezekben a darukban csodálatosképpen fiatal nők dolgoznak, akik biztos és gyakorlott kézzel irányítják gépeket pontos összmunkával a lent dolgozó munkatársaikkal.

A fiatal darukezelők vezetője, mestere, Csütörtöki Mária, aki felszabadult hazánk felszabadult asszonyának gyönyörű útját tette meg az elmúlt évek alatt.

Csütörtöki Mária szakácsnő volt, akinek három testvére, három sógora és édesapja dolgozott a hajógyárban. Hozzátartozói mindig lelkesedéssel beszéltek munkájukról és így Mária is vágyat érzett a gyár dolgozóinak közé kerülni. Nagy tiszteletet érzett a gyár iránt, azonban bizonyos félelem töltötte el, hogy vajjon meg tudja-e állni a helyét ebben az új munkavilágban. Azonban győzőtt mégis fiatal akaratereje. A lökést, hogy jelentkeznek a gyárba, az adta meg neki, amikor a személyszállító hajót bámulta, amely éppen próbautját tette a vízzen. Részese akart lenni azok munkájának, akik ezeket a gyönyörű hajókat gyártják. Sokan lebeszéltek szándékáról, azt állítva, hogy a gyárban a nők csak a pléheket hordják, vagy rozsdát tisztítanak. Azonban őt nem tudták visszariasztani ezek a híresztelések. Két huga ekkor már darukezelő volt és Mária is darusnak jelentkezett. Testvére betanította a darukezelés felelősségteljes munkájára, igaz, hogy nagy lélegzetet kellett vennie, amikor először felment a darura és hozzáfogott a gép kezeléséhez. Az első próbálkozások után mind nagyobb kedvvel dolgozott. Így gondolkodott: „En, a lebeszélő nő most gépet kezel!” Csütörtöki Mária minden erejével és tudásával igyekezett megbirkózni feladatával és nagyon megszerette gépét. Nem számított neki, ha ötször-hatszor is kellett le és felszaladnia, becsületesen végezte munkáját, amelynek eredménye aztán az lett, hogyha új darukezelőnek jelentkeztek, már ő tanította be őket. Munkatársnői bizalma megmutakozott abban, hogy a 35 darukezelő szakaszbizalmijává választották, majd aztán rábízták a leánycsoport nevelését, irányítását és miután itt is jó munkát végzett, a darusok mestere lett. Munkacsoportjában harminc leány és négy fiú dolgozik, akik mind lelkiismeretesen megállják helyüket.

Mi a tervteljesítés egyik láncszeme vagyunk. Ahogy a hajóépítők diktálják az iramot, mi úgy dolgozunk. — Jelenti ki Csütörtöki Mária büszkén. — Ha a hajóépítők szocialista munkaversenybe fognak, mi is bekapcsolódunk, mert csak ve-lünk, közös munkával tudják a versenyben helyüket megállni. A III. munkarészleg, ahol mi dolgozunk, állandóan 100%-on felül teljesíti a tervet. A gyár vándorszallóját munkarészlegünk kapta meg egymásután kétszer. Sokat köszönhetünk Gábris Ferenc elvtársnak, aki a műhelyrészleg vezetője, mert állandóan tanít és külön foglalkozik velünk. Boldogan gyorsítjuk a hajók építési ütemét, mert tudjuk, hogy szovjet vizekre mennek és örömteli izgalom van közöttünk, amikor a hajót vízre engedik. Mindig nagy eseménye ez a hajógyár dolgozóinak. A hajók gyönyörűek és mindnyájan, — kö-zöttük különösen én — aki sohasem sorból kerültem ide, — csodálatos gondoltuk volna, hogy ilyen szép és

jelentékeny munkának lehetünk részesei. Kiskoromtól dolgozom, megpróbáltam a földmunkát, a főzést, de sohasem tudtam magamnak azt megengedni, amit ma. Azonkívül, hogy munkám érdekel, és lekött, szépen ruházodom és nemrég kaptam a gyár lakásából egy egyszobakonyha fürdőszobás lakást, ahol központifűtés van és melegvíz. Lassan berendezkedem és ami a legfontosabb, kislányomat nyugodtan és szépen nevelem.

Majd így folytatja a fiatal mester-nő:

— Mindezt azzal akarom meghálálni, hogy az én munkarészlegem harcolok a mulasztás ellen, munkacsoportomban meggyőző munkát folytatok és nem is lógnak a fiatalok. El is értem azt, hogy kijelenthetem, hogy nálunk a munka folyamatos, élénk és jó. További vágyam csak az, hogy nyugodtan és békében dolgozhassam és munkatársaimtól is csak azt hallom, hogy békében akarnak dolgozni és nem akarják a háború borzalmait megegyeztetni.

— Mindezen eredmények mellett, amelyeket mi darukezelők elér-tünk az üzemben, kritikailag meg kell állapítanom, hogy a nők egyen-rangsága és egyenjogúsága a gyárban nincs úgy megvalósítva, mint ahogy egy szocialista üzemben ezt elvárhatnánk. Vannak olyan férfi munkatársaink, akik nem szívesen adják át tudásukat és tapasztalataikat a női munkásoknak, mert leki-sinylik őket. Például jelentkezünk tűzoltótanfolyamra és elutasítottak azzal, hogy mi nem vagyunk arra alkalmasak, mert megijedünk. Én is szerettem volna a forrasztást megtanulni és többször fordultam az illetékes mesterhez, azonban nem volt hajlandó felvenni azzal a megokolással, hogy engem csak akkor taníthatna, ha több nő jelentkezne egyszerre. Ezt én nem tudom megérteni, hogy a fiúk között miért nem tanulhattam volna én is. Ez a vágy állandóan él bennem és nem is fogok addig nyugodni, amíg meg nem tanulom a forrasztást, amelyhez határozott hajlamot érzek. Befeje-zésül csak annyit mondhatok, hogy nem tudok elképzelni olyan felada-tot, amellyel megbíznának a gyárban és nem végezném el a legna-gyobb lelkesedéssel és igyekezettel.

★

A komáromi Skoda-gyárban több száz nő dolgozik, akik közül a leg-többnek kitűnő viszonya van a munká-hoz. Érzik, hogy nem történik meg a kellő gondoskodás szakmai és kulturális fejlődésükért, amelyet a szocializmus biztosít számukra. Nem elégszenek meg azzal, hogy dolgozhatnak, hogy egyenlő munká-ért egyenlő díjazást kapnak, hogy részesei a gyár szociális gondoskodá-sának, szeretnének szakmunkások lenni, szeretnének tanulni és min-den vágyuk elérni azt, hogy elis-merjék egyenrangúságukat és meg-becsüeljék őket. Sokan olyan alkalom a nők nevelésére és fejlődésük bi-ztosítására mincse, mint ahol egy helyen ilyen tömegben dolgoznak a nők. Ezen a téren az üzemi párt-szervezet vezetésevel az üzemi ta-nácsnak nagyon sok tennivalója van még a komáromi hajógyárban.

A munkások ilyen irányú törek-véseinek és követeléseinek harcosai a gyárban a szociális ügyosztály ve-zetője, Hora Júlia elvtársnő és Zsi-linszky Judit elvtársnő. Az ő lanka-datlan munkájuk meg is fogja hoz-ni a maga gyümölcsét és remélhető-leg a közeljövőben a komáromi ha-jógyár munkásnői elindulnak a

szakmai és kulturális fejlődés útján. A komáromi hajógyár légköre telít-ve van a Szovjetunió iránti szeretet-tel. A hajógyár munkásnői a szov-jet nőkhöz hasonlóan akarnak lenni, hogy megállják helyüket minden időben.

Zsilinszky Judit az egyetlen nő-tagja az üzemi tanácsnak, már 1948 óta pártunk tagja; amikor megkezdte munkáját az üzemi ta-nácsban, elhatározta, hogy elsősor-ban harcolni fog a nőkről való jobb gondoskodásért. Ehhez azután lö-kést adott a nyitrai kerületi női aktiva, ahol megvitatták a Nők Nemzetközi Világkongresszusának határozatait, valamint pártunk X. kongresszusának határozatait és azokat a feladatokat, amelyek ezek-ből öntudatos asszonyainkra vár-nak. Zsilinszky Judit elvtársnő, a Skoda-gyár kiküldöttje volt és na-gyon fájt neki, sőt szégyelte magát, hogy a vitában senki sem szólalt fel, aki a Skoda-gyár dolgozó női-nek álláspontját képviselte volna és beszámolt volna azok munkájáról. Érezte, hogy itt tenni kell valamit és amikor visszatért, mozgósítani kezdte mind az üzemi pártvezetősé-get, mind az üzemi tanácsot, hogy segítsenek a nők nevelésében, akik ezt megérdemlik, mert jó munká-jukkal hozzájárulnak a gyár munk-aeredményehez. Kezd is új levegő áramlani a gyárban. A vezető funk-cionáriusok teljes megértéssel fogad-ták Zsilinszky elvtársnő javaslatait és igyekeznek pótolni azt, amit ed-dig elmulasztottak. A legsürgősebb tennivalók: a sajtó olvasásának bi-ztosítása, részvétel a politikai és szakmai oktatásban, amelyet mind-két nyelven biztosítanak a szakszerve-zet politikai és szakmai iskolái, valamint magyar nyelven a Csema-dok kultúrpolitikai iskolák. Széles-körű agitációs munkát kell kifejté-ni, hogy az olyan dolgozó nők, mint Csütörtöki Mária, bekerüljenek a pártoktatási év alapfokú tanfolya-mába.

★

Az üzem emberről való gondosko-dásának pozitív bizonyítéka ezen hiányosságok mellett a szociális ügyosztály munkája. Zsilinszky Ju-dit szociális munkásnő így beszél erről:

— Én az egységes földműves szö-vevényektől kerültem ide és Hora elvtársnő hathatós segítségével és vezetésével elértem azt, hogy most önállóan dolgozom, mint szociális munkásnő. Feladatomban gondoskodni a munkahelyek, a lakóhelyek higién-ájának biztosításáról, az üzemi konyhát ellenőrizni, a gyermekott-honnal törődni és meglátogatni a beteg munkásokat, mind otthon, mind a kórházban. Két elemít vé-gzettem és bizony nagy gondot oko-zott nekem, hogy hogyan fogom itt ellátni ezt a fontos és szép munkát. Imi is nehezemre esett. A beteg munkásokat rendszeresen látogat-juk, sőt, nagyon sok esetben szemé-lyesen hordjuk be nekik a kosztot az üzemi konyháról, pontosan meg-kapják az illetékesek betegségi ide-je alatt és ellenőrizték, hogy meg-kapják-e a kellő ápolást.

— A közelmúltban előfordult egy eset, hogy egyik munkásnőnek meghalt a gyermeke, azonnal 1000 korona segélyt utaltunk ki neki, amelyet meg a halálozás napjának estéjén személyesen vittünk el neki. Vagy például az elmúlt napokban egy tízgyermekes családnak na-gyobb összegű segítséget adtunk, hogy bevásárolhassanak gyermekei-nek ruhát, és egyéb szükséges dol-gokat. Büszkék vagyunk az óvá-dánkra, melyet a gyári dolgozók kollektív munkájával gyönyörűen berendeztünk és biztosítottuk dolgo-zóink gyermekeinek, hogy egészsé-ges környezetben gondos felügyelet mellett a legjobb ellátásban töltsék el azt az időt, amíg szüleik dolgo-znak. A gyermekek legnagyobb része egész héten az óvodában van és csak szombat délután viszik haza a szü-lők. Egész osztályunk kollektívja szívesen és szeretettel végzi ezt a fontos munkát, amelyben megmu-takozik pártunk és kormányunk legmesszebbmenő gondoskodása a munkásoktól.

Túrj Mária.

PÁRTÉLET

Fektessünk nagyobb súlyt a tagjelöltek nevelésére a jelöltségi idő alatt

Pártszervezeteinknek nagyobb gondot kell fordítani a tagjelöltek nevelésére, hogy a jelöltségi idő alatt megismerkedjenek a párt program-jával és munkájával, hogy bebizo-nyíthassák azt, méltók a párt soraiba való felvételre. A jelöltségi idő alatt pártszervezeteink ismerjék meg a je-lölt tulajdonságait és boldveik bí-rálattal mutassanak rá hiányossá-gaikra.

Pártszervezeteinknek egyik legna-gyobb hiányossága a kádernevelés terén, hogy nem készíti elő kellően a tagjelölteket arra, hogy a jelöltsé-gi idő leteltével rendes tagokká vál-janak. Legtöbbször a taggyűléseken elfogadják a propagandista tagjelölt-ségre vonatkozó javaslatát, de tovább nem törődnek azzal, hogy a jelölt el-méletileg fejlődjék és a gazdasági munkában megmutassa, hogy a párt és kormányhatározatok megvalósítá-sáért folyó harcban miként állja meg a helyét. Ennek következtében a tag-jelöltek elméletileg nem fejlődnek kellőképpen és mivel a párt- és kor-mányhatározatok megvalósításáért folytatott harcban nem mutattak ki konkrét eredményeket, jelöltségi idejük letelte után nem minősítik át őket rendes tagokká. Ez az oka annak, hogy több pártszervezetben a tagje-löltségi időt meghosszabbítják és né-mely tagjelöltet 3—4 évig sem igazol-nak át. Ez a módszer helytelen és pártszervezeteinknek nagyobb gondot kell fordítani a tagjelöltek neve-lésére.

A pártoktatási év kiértékelése után a propagandisták javaslatainak alap-ján a pártszervezetek több tagjelölt-et vetek fel. Szükséges, hogy a pártbi-zottságok törődjenek ezekkel az el-tyársakkal, hogy új, a szocializmus ügyéért odaadón harcoló párttago-kat neveljenek belőlük.

Több pártszervezetünk helyesen foglalkozik a tagjelöltekkel és a tag-gyűléseken részletesen megtárgyal-ják, hogy hogyan lehet őket a politi-kai életben való aktív munkába be-vonni. A tagjelölt elméleti nevelésé-vel egy-egy fejlettebb elvtársat bí-znak meg és pártfeladatot adnak a tagjelöltek számára, hogy megmu-tathassák aktivitásukat a párt politi-kájának megvalósításáért folyó har-cban. Helyesen járt el például a bős-i helyi pártszervezet, ahol a jelölteket a felvétel után mi djárt pártfelada-tokkal bízták meg.

Gondoskodik a tagjelöltek nevelé-séről az érsekújvári traktorállomás-üzemi pártszervezete is, ahol a tag-jelöltek a munkában elért teljesítmé-nyekkel érdemlik ki, hogy rendes párttagokká nyilvánítsák őket. Például Kovács Vilmos kombájnos, tag-jelölt élen jár a szocialista munka-versenyben és a járásban az első he-lyet nyerte el. Galai Béla tagjelölt a terv túlteljesítésével akarja kiérdemelni, hogy méltó lehessen arra, hogy a kommunista párt soraiba fel-vegyék. A tavaszi munkák tervét 304 százalékra teljesítette és most is élen-lár a munkában. Ezek az elvtársak munkájukkal mutatják meg, hogy harcolnak a párt- és kormányhatáro-zatok megvalósításáért, azonfelül szemé-lyes példamutatásokkal agitációs munkát fejtenek ki, hogy a többi dolgozókat is magukkal ragadják a szocialista munkaversenyben.

Fordítsanak nagyobb gondot a pártszervezetek arra, hogy a tag-jelöltek a jelöltségi idő alatt felké-szülhessenek arra, hogy átigazolják őket rendes taggá. A tagjelöltekre kezdetben apróbb, majd később fej-lettségük és tehetségük szerint na-gyobb feladatokat kell bízni. Például szervezzék meg munkahelyeiken a dolgozókat a szocialista munkaver-senyre, vezessék a sajtótízperceket, járjanak elől a szovjet módszerek gyakorlati megvalósításában, és biz-zák meg őket a tömegszervezetei-aktivizálásával. Nagy súlyt fektes-senek arra, hogy a tagjelöltek ki-vegyék részüket a politikai tömeg-

munkából, például aktívan dolgozza-nak a CsIsZ, Csamadok és a szak-szervezetben.

Pártszervezeteinknek nem szabad megelégedni csak azzal, hogy a tagjelölteket pártfeladatokkal biz-ták meg. Gondosan figyelemmel kell kísérni, hogy a jelöltek ezeket a feladatokat hogyan teljesítik és segítséget kell nekik nyújtani, ha az egyes problémák megoldásánál nehézségeik vannak. Így a tagjelöl-tek a rájuk bízott feladatokat tel-jesíteni fogják és jelöltségi idejük leteltével méltók lesznek arra, hogy felvegyék őket a kommunista párt soraiba. Ha a pártbizottság konkrétan segít a tagjelölteknek felada-taik megvalósításában, akkor a je-löltek nem tudnak kibúvót keresni, hogy miért nem teljesíthették a rá-juk bízott feladatokat és ez ráve-zeti őket a pártfegyelem betartásá-ra. Viszont, ha a tagjelölt a kellő segítség ellenére sem teljesíti a rá-bízott feladatot, akkor a jelöltségi idő letelte után nem minősítik ren-des taggá és nem történhetnek meg olyan esetek, hogy még egy évvel meghosszabbítsák jelöltségi idejét.

Az új pártalapszabályzat szerint megállapított határidő a párttagok sorából lépők iskolázását és igazolási ideje. Ezért az alapszabályzat ér-telmében „A pártszervezet — kö-teles segítséget nyújtani a tagjelöl-teknek, hogy felkészüljenek a párt-ba való belépésre. A tagjelöltségi idő leteltével a pártszervezet köte-leles taggyűlésen foglalkozni a tag-jelölt párttaggá való felvételének kérdésével. Ha a tagjelölt a párt-szervezet által elfogadhatónak min-ősített okból nem tud kellőképpen megfelelni a követelményeknek, ak-kor az alapszervezet legfeljebb egy évvel hosszabbíthatja meg a jelölt-ségi idejét. Olyan esetekben viszont, amikor a jelöltségi idő alatt kitűnt, hogy a tagjelölt személyi tulajdon-ságai miatt nem méltó arra, hogy a párttagok sorába lépjen, a párt-szervezet határozatot hoz a párt-tagok sorából való kizárására.

A tagjelöltnak a jelöltségi idő alatt olyan feltételeket kell megte-remtenie, hogy igazolhassa, hogy magas felelősségérzettel rendelkezik a párttal szemben. A tagjelöltnak a jelöltségi idő alatt igyekeznie kell, hogy munkájával kiérdemelje, hogy párttaggá legyen. Ezért szük-séges, hogy a tagjelöltek a pártbi-zottság segítségével mindennapos munkájukban a párt alapszabályza-tának gyakorlati megvalósítására törekedjenek.

A tagjelöltnak elsődrendű kötele-sége harcolni a párt- és kormányhatá-rozatok teljesítéséért, jőpéldával kell előljárni a munkában, a párt-és államfegyelem betartásában, kö-teles elméleti tudását fokozni és a dolgozók között rendszeres politikai munkát végezni. A pártszervezetek a jelöltségi idő letelte után vizs-gálják meg, hogy a tagjelöltek ho-gyan harcolnak a X. kongresszus határozatainak megvalósításáért, és össze számlázzák azokat a tagjelölteket, akik a jelöltségi idő alatt a pártba.

Azok a pártszervezetek, amelyek törődnek a tagjelöltek nevelésével, új, harcos párttagokat nyernek. Ha a pártszervezet nem foglalkozik a jelöltek nevelésével, rendszerint meg kell hosszabbítani a határidőt és így áll elő az eset, hogy van-nak többéves tagjelöltek.

Pártszervezeteink neveljék a tag-jelölteket és fordítsanak nagy gon-dot arra, hogy a határidő leteltével igazolják, vagypedig töröljék őket. Pártszervezeteinknek még sok he-lyen most is vannak többéves tag-jelöltek, szükséges, hogy ezeket mi-nél hamarabb átigazolják, vagy-pedig töröljék, hogy új káderekkel frissítsék fel sorukat.

Balla József.